

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 1489/13</i>
------------------	------------------------

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **15 kwietnia 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Marta Pańczyk-Kujawska SSA Urszula Kocyłowska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **15 kwietnia 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **G. B.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o przywrócenie terminu do złożenia zaświadczenia z Urzędu Skarbowego

na skutek apelacji pozwanego rolniczego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **15 października 2013 r.** sygn. akt **III U 1005/13**

z m i e n i a zaskarżony wyrok i o d d a l a odwołanie.

Sygn. Akt III AUa 1489/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 17 lipca 2013r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił G. B. przywrócenia terminu do złożenia zaświadczenia właściwego urzędu skarbowego o nie przekroczeniu kwoty należnego podarku dochodowego od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej za rok 2012.

W uzasadnieniu decyzji KRUS podał, że wnioskodawczyni nie uprawdopodobniła okoliczności, które uniemożliwiły doręczenie osobiście lub za pośrednictwem poczty stosownego zaświadczenia.

W podstawie prawnej decyzji organ rentowy powołał art.5a ust. 4 i 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U z 2008r. Nr 50 poz. 291 ze zmianami).

W odwołaniu od powyższej decyzji skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu G. B. wniosła o jej zmianę poprzez przywrócenie jej do „ubezpieczenia społecznego rolników”.

Wywiodła, że po raz pierwszy nie zachowała terminu do złożenia w KRUS zaświadczenia z Urzędu Skarbowego o kwocie należnego podatku dochodowego, a przyczyną tego były problemy osobiste z mężem, który jest leczącym się alkoholikiem oraz choroba matki. Podkreśliła też, że z działalności gospodarczej osiąga niewielkie dochody uniemożliwiające jej opłacanie składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

KRUS w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 15 października 2013r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przywrócił wnioskodawczyni G. B. termin do złożenia zaświadczenia z Urzędu Skarbowego o nie przekroczeniu kwoty należnego podatku dochodowego od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej za rok 2012.

W ocenie Sądu I instancji takie okoliczności jak choroba alkoholowa jej męża oraz konieczność sprawowania opieki nad chorą matką, która „od trzech lat nie podnosi się sama z łóżka oraz problemy zdrowotne samej wnioskodawczyni winny stanowić podstawę do przywrócenia terminu do złożenia w Kasie zaświadczenia z Urzędu Skarbowego o kwocie należnego za 2012r. podatku dochodowego.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego skierowała do Sądu Apelacyjnego Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zarzucając:

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 5a ust. 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników przez przyjęcie, że w sprawie istnieją przesłanki do przywrócenia G. B. terminu do złożenia zaświadczenia o wysokości podatku za 2012r. oraz
- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 kpc poprzez dowolną i nieobiektywną ocenę dowodów;

organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Nie godząc się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego co do zaistnienia zdarzeń losowych uniemożliwiających wnioskodawczyni zachowanie terminu do złożenia zaświadczenia, organ rentowy podkreślił, że podnoszone przez wnioskodawczynię okoliczności nie miały charakteru obiektywnych, niezależnych od rolnika przeszkód uniemożliwiających mu złożenie zaświadczenia.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego jest uzasadniona i w związku z tym zasługuje na uwzględnienie.

Zgodzić bowiem trzeba się z zarzutem, że wyrok Sądu I instancji wydany został z naruszeniem prawa materialnego – w tym przypadku art. 5a ust. 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 1403).

Spór w sprawie zaistniał w następujących okolicznościach:

G. B. na swój wniosek, złożony 10 września 2001r., decyzją Kasy z 19 września 2001r. objęta została ubezpieczeniem społecznym rolników na wniosek od III kwartału 2001r. – jako rolnik prowadzący działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym o powierzchni 0,61 ha przeliczeniowego. Po przedstawieniu umowy dzierżawy nieruchomości rolnej o powierzchni 0,78 ha przeliczeniowego, kolejną decyzją z 28 lipca 2003r. KRUS stwierdził podleganie wnioskodawczyni ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy.

Od 9 czerwca 2009r. G. B. rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej –działalność usługowa gastronomiczna. Składając zaświadczenie w Kasie, wnioskodawczyni wyraziła równocześnie zamiar kontynuowania ubezpieczenia społecznego rolników, co skutkowało wydaniem przez organ rentowy 18 czerwca 2009r. decyzji stwierdzającej spełnienie warunków do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i ustaleniem nowej wysokości składki na to ubezpieczenie.

W decyzji została też zawarta informacja, że do dnia 31 maja każdego roku rolnik lub domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą lub współpracujący przy prowadzeniu tej działalności, podlegający ubezpieczeniu, zobowiązany jest złożyć Kasie zaświadczenie naczelnika właściwego urzędu skarbowego o kwocie należnego podatku dochodowego od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej za miniony rok. Decyzja doręczona została listem poleconym.

Oświadczenie o wysokości dochodu w 2009r. wnioskodawczyni złożyła w Kasie 28 maja 2010r.

W dniu 19 kwietnia 2011r. Kasa skierowała do skarżącej przypomnienie o obowiązku dostarczenia w terminie do 31 maja 2011r. zaświadczenia z Urzędu Skarbowego o kwocie należnego podatku dochodowego. Oświadczenie wnioskodawczyni w tej kwestii wpłynęło do organu rentowego 27 maja 2011r.

Takiej samej treści przypomnienie Kasa skierowała do wnioskodawczyni 4 kwietnia 2012r. Oświadczenie wnioskodawczyni wpłynęło do Kasy 28 maja 2012r.

W roku 2013 Kasa nie wystosowała do wnioskodawczyni przypomnienia i w efekcie G. B. oświadczenie o wysokości podatku od przychodów z działalności gospodarczej złożyła 4 lipca 2013r., po otrzymaniu decyzji stwierdzającej ustanie ubezpieczenia społecznego rolników.

Występując o przywrócenie terminu do złożenia zaświadczenia G. B. podniosła, że leczy się z powodu przewlekłych chorób i sprawuje opiekę nad ciężko chorą matką. Do wniosku dołączyła karty leczenia szpitalnego matki w 2006r. i w 2009r. (dwukrotny pobyt w szpitalu) oraz zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie wnioskodawczyni w leczeniu od maja 2013r. z powodu przewlekłej choroby. W toku postępowania przed Sądem Okręgowym dodatkowo skarżąca przywołała fakt pozostawania jej męża w leczeniu z powodu choroby alkoholowej.

Stosownie do art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz. U& z 2013r. poz. 1403) zaświadczenie albo oświadczenie, że nie została przekroczona kwota podatku dochodowego, o której mowa w ust.1 pkt 5, rolnik lub domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegający ubezpieczeniu, obowiązany jest także złożyć Kasie do dnia 31 maja każdego roku podatkowego.

Zgodnie z ust. 7 powołanego przepisu, terminy określone w ust. 1 pkt 1 i ust. 4 mogą być przywrócone na wniosek zainteresowanego rolnika lub domownika, jeżeli ten rolnik lub domownik udowodni, że niezachowanie terminu nastąpiło wskutek zdarzeń losowych.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy Sąd I instancji przyjął, że za takie zdarzenia losowe należy uznać chorobę wnioskodawczyni, chorobę jej matki i wreszcie chorobę alkoholową jej męża.

Z oceną taką nie można się zgodzić.

Powołana już ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników nie definiuje pojęcia „zdarzenie losowe”. Brak definicji oznacza konieczność badania każdej takiej sprawy indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mogących mieć wpływ na jej wynik.

W orzecznictwie sądów apelacyjnych, a przede wszystkim Sądu Najwyższego utrwalone zostało stanowisko, że zdarzenie losowe, to zdarzenie nieprzewidywalne, niemożliwe do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności, mające charakter obiektywnego i zewnętrznego w stosunku do rolnika.

Przyjmuje się też, że choroba rolnika lub członków rodziny, która wymaga z jego strony znacznego zaangażowania przy sprawowaniu opieki, może stanowić podstawę wniosku o przywrócenie terminu. Przyczyna ta jednak musi być tego rodzaju, że uniemożliwia dokonanie czynności w znaczeniu obiektywnym.

W przypadku G. B. zdaniem Sądu Apelacyjnego o tak rozumianym zdarzeniu losowym mówić nie można.

Analiza akt wnioskodawczyni prowadzonych przez Kasę, złożone przez nią przed Sądem I instancji zeznania, przedłożona dokumentacja medyczna jednoznacznie wskazują, że do niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o wysokości podatku dochodowego doszło na skutek niestaranności wnioskodawczyni w prowadzeniu własnych spraw.

Trudno uznać przewlekłą chorobę wnioskodawczyni, przewlekłą chorobę jej matki – nawet wymagającą znacznego zaangażowania ze strony skarżącej przy sprawowaniu opieki, jak również chorobę alkoholową jej męża za zdarzenia nagle, nieprzewidywalne, które właśnie w maju 2013r. uniemożliwiły złożenie w Kasie stosownego oświadczenia.

Zdarzenia, na które powołuje się wnioskodawczyni, w postaci przewlekłych chorób jej i członków rodziny, nie były nieprzewidywalne i nie pojawiły się nagle w maju 2013r., gdyż trwały już od kilku lat.

W tych latach G. B. przejawiała znaczną aktywność polegającą nie tylko na prowadzeniu gospodarstwa rolnego i działalności gospodarczej, ale także pełnieniu funkcję sołtysa. Prowadziła też korespondencję z Kasą dotyczącą rozłożenia na raty zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Tak działo się pomimo określonej sytuacji życiowej i rodzinnej zainteresowanej.

Stwierdzić zatem trzeba, że nie zaistniały żadne obiektywne przyczyny (nieprzewidywalne zdarzenia) mające wpływ na niezachowanie terminu do złożenia oświadczenia, stąd też brak było podstaw do uwzględnienia odwołania wnioskodawczyni od decyzji Kasy odmawiającej przywrócenia terminu, a to stosownie do art. 5a ust. 7 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Z tych wszystkich względów, skoro zaskarżony wyrok wydany został z naruszeniem prawa należało orzec jak w sentencji stosownie do art. 386 § 1 kpc.

(...)

(...)

(...)